

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Teze bakalářské práce

Měnová politika a vývoj kurzu CZK

Holetová Petra

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou měnové politiky a vývojem kurzu české měny. Hlavní cíle měnové politiky a nástroje, sloužící k dosahování předem stanovených záměrů, jsou charakterizovány v první části bakalářské práce. Dále je v teoretické části uvedena měnová politika centrální banky České republiky, vyličení jejích nejdůležitějších cílů a klíčových činností České národní banky. V souvislosti s evropskou měnou je zmíněna měnová politika Evropské centrální banky. Další kapitola je věnována měnovému kurzu, kde jsou popsány klíčové změny, které představují zhodnocení nebo znehodnocení měny.

V úvodu analytické části je popsána historie měnové politiky v České republice. Následující kapitola je detailně věnována grafickému vývoji českého kurzu ve vztahu k americkému dolaru a euru. Závěrečná kapitola popisuje evropskou měnu euro a důsledky z jejího zavedení v České republice. V podkapitolách jsou vypsány podmínky plnění Maastrichtských kritérií a je charakterizována situace v některých zemích eurozóny.

Klíčová slova: měnová politika, nástroje, Česká národní banka, měnová unie, měnový kurz, flexibilní kurz, fixní kurz, vývoj, česká koruna, euro

Cíl práce a metodika

Cílem práce je popis měnového kurzu české koruny k evropské měně. V první části bakalářské práce je charakteristika měnové politiky, její nástroje a je popsána měnová politika České národní banky, která provádí dohled na českou korunu. V souvislosti s měnovou politikou je popsána Evropská centrální banka, která má za cíl stabilitu měny euro. Dále je posouzen měnový kurz, jeho režimy a dopady na Českou republiku.

V analytické části je uveden vývoj měnové politiky od samostatného vzniku České republiky. Následně je vylíčen vývoj kurzu v čase, který je rozčleněn do následujících období 2000 - 2006 a 2007 - 2014. Jsou vypsány dopady změn kurzu na dodavatele, odběratele, dovozce a vývozce. V poslední části je analýza výhod a nevýhod, které jsou spojeny se zavedením evropské měny. Také jsou popsána Maastrichtská kritéria, které je nutné plnit. V souvislosti s Maastrichtskými kritérii je vylíčena situace na Slovensku a jiných zemích patřících do Eurozóny a následně celková budoucnost eura.

Informace zpracované v této práci jsou použity z odborné literatury a z internetových zdrojů. Odborná literatura je především tuzemských autorů, ale jsou zmíněni i zahraniční autoři. S využitím dat, uložených na ověřených internetových zdrojích, jsou zobrazeny výstupy pomocí grafů, popisující křivku české koruny ve vztahu k zahraničním měnám. Pomocí faktorů ovlivňující měnový kurz je provedena analýza vývoje kurzu v čase. Výsledky plnění Maastrichtských kritérií jsou získány z dostupných internetových zdrojů, pomocí nichž jsou shromážděny data a následně popsána interpretace výsledků.

Závěr

V případě zavedení eura v České republice budou ztraceny některé povinnosti a funkce České národní banky. Po nahrazení jednotné měny euro budou vybrané funkce prováděny Evropskou centrální bankou. Prioritním úkolem centrální banky je cenová stabilita, která je klíčovým faktorem Maastrichtských kritérií. Nejenom, že centrální banka plní funkci cenové stability, ale také provádí měnovou politiku pomocí přímých a nepřímých nástrojů. Mezi přímé řadíme regulace investičního a spotřebního úvěru a mezi nepřímé patří zejména operace na volném trhu a určení výše úrokových sazeb.

S měnovou politikou úzce souvisí pojem měnový kurz. Vývoj měnového kurzu je závislý na několika faktorech a je stále proměnlivý. V České republice je tzv. řízený plovoucí kurz. V případě výkyvů kurzu zasáhne Česká národní banka určitými opatřeními z důvodu snížení nebo potlačení důsledku. Změny měnového kurzu jsou označovány jako oslabení nebo zesílení. Oslabení kurzu české koruny je výhodné pro vývoz zboží z České republiky. Na opačné straně zesílení kurzu je výhodnější pro dovozce. Mimo plovoucího kurzu, který je závislý na nabídce a poptávce, existuje pevný kurz, který není pružný a v České republice byl využíván do roku 1996.

Kurz české koruny k euru od roku 2000 spíše posiloval. Jednou z výjimek oslabení kurzu bylo období 2008 - 2009, kdy byla česká ekonomika ovlivněna hospodářskou krizí. Za účelem zvýšení ekonomické aktivity země, provedla v listopadu 2013 Česká národní banka intervenci. Centrální banka využila nástroj měnový kurz k oslabení české koruny a od té doby drží českou korunu okolo 27 korun za euro. Centrální banka chtěla snížit dovoz zboží, podpořit vývoz a posílit již zmíněnou domácí ekonomickou aktivitu. Současný prezident navzdory negativním názorům obyvatelstva ČR prosazuje přijetí eura v nejkratší době. Vylíčené nevýhody stále převažují nad možnými výhodami jednotné měny. Nedůvěru v euro přinesl i hrozící bankrot v Řecku. Na začátku je nutné vyřešit otázku eura samotného a udržet stabilitu evropské měny. Česká republika se vstupem do Evropské unie zavázala k budoucímu přijetí eura, ale v současné době není termín přijetí do eurozóny stanoven. Ačkoli Česká republika plní Maastrichtská kritéria, není připravena na zavedení evropské měny. Na základě negativních názorů české populace na euro a ekonomické prosperity země je výhodnější prozatím ponechat českou korunu.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

BRČÁK, Josef, SEKERKA, Bohuslav, STARÁ, Dana, SVOBODA, Roman. *Česká republika ve světle ekonomických teorií*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. 206 s. ISBN 978-80-7380-369-8.

CZESANÝ, Slavoj. *EURO postup a důsledky zavádění nové měny pro banky, podniky a občany*. Praha: Profess Consulting s. r. o. 1998, 94 s. ISBN 80-7259-000-6.

JEŽEK, Tomáš. *Peníze a trh*. 1. vyd. Praha: Portál, s. r. o., 2002. 148 s. ISBN 80-7178-685-3.

REVENDA, Zbyněk, MANDEL, Martin, KODERA, Jan, MUSÍLEK, Petr, DVOŘÁK, Petr. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. aktualizované vydání. Praha: Management Press, s. r. o., 2012. 424 s. ISBN 978-80-7261-240-6.

SAMUELSON, Paul A., NORDHAUS, William D. *Ekonomie*. 19. vyd. Praha: NS Svoboda, 2013. 715 s. ISBN 978-80-205-0629-0.

Elektronické zdroje

Česká národní banka. *Kurzový vývoj a zlatá měna*. [online]. © 2003-2014 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: http://www.historie.cnb.cz/cs/menova_politika/prurezova_temata_menova_politika/3_kurzovy_vyvoj_a_zlata_mena.html

Český statistický úřad. *Analýza: 2014: Česká ekonomika překonala dvouletou recesi*. [online]. 13.02.2015 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/1e01747a199f30f4c1256bd50038ab23/015aad40d91f53c8c1257deb002a74f1/\\$FILE/csav021315.pdf](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/1e01747a199f30f4c1256bd50038ab23/015aad40d91f53c8c1257deb002a74f1/$FILE/csav021315.pdf)

Ministerstvo financí České republiky. *Makroekonomická predikce - leden 2015* [online]. 30. 1. 2015 [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/makroekonomicka-predikce/2015/makroekonomicka-predikce-leden-2015-20401>

Zavedení eura. *První poznatky o vlivu zavedení eura na Slovensku*. [online]. 29.06.2010 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/narodni-koordinacni-skupina/tiskove-centrum/aktuality/2010/prvni-poznatky-o-vlivu-zavedeni-eura-na-1757>